

tede i deres Priser. Det har jeg ikke betvivlet, men jeg spurgte, om Orlogsværftets var det. (K. M. Klausen: Ja!). Hvis det var en Fortalelse af det ærede Medlem, var det altsaa det, han skulde have sagt. Men saa vil jeg gerne have Lov til at se paa, paa hvilken Maade disse Priser ere beregnede, inden jeg bliver overbevist. Jeg har set adskilligt af den Art, naar der var Tale om Statsvirksomhed, hvor der beregnedes paa en ganske overfladisk og aldeles ufyldestgørende Maade. Saa det havde jeg Lyst til at se, inden jeg overbevises af det ærede Medlems Bergrning.

Hvad jeg ellers vilde have sagt, er for en stor Del sagt af det ærede Medlem for Københavns Amts 1ste Valgkreds (Ellinger), og jeg vil ikke gentage hans Udtalelser. Den højtærede Minister havde aabenbart misforstaaet en Udtalelse af mig før. Han mente, jeg havde beskyldt ham for Mangel paa Begejstring. Det er ikke rigtigt. Det eneste Sted, hvor jeg nævnedes Ordet Begejstring, var, da jeg sagde til Ministeren, at jeg delte hans Mangel paa Begejstring for det, Kommissionen havde foreslaaet om de 15 Aar med mere. Jeg har altsaa ikke beskyldt Ministeren for Mangel paa Begejstring for øvrigt.

Saa vil jeg kun sige — maaske jeg kommer til at gentage det ærede Medlem fra før —, at naar Ministeren mente, at enhver fornuftig Forretningsmand skulde gøre saadanne Forsøg, som her ere foreslaaede, tror jeg ikke, det er den ærede Ministers Alvor. Jeg har aldrig hørt, at naar en fornuftig Forretningsmand skal have en Dampmaskine, eller naar en fornuftig Borger skal have en Stol eller et Bord, er det første Forsøg, de skulle gøre, det, at lade deres egne Værksteder fremstille saadanne Genstande for at kunne kontrolere Priserne fra vedkommende Leverandører. Jeg tror ikke, det er nødvendigt. Det vilde være en besværlig Maade at gaa frem paa. Og jeg tror heller ikke, det er nødvendigt for Staten. Det Forsøg gøres rundt omkring i Verden — det er nævnt af andre Talere —, Forsøget er gjort tilstrækkeligt.

Naar den højtærede Minister holdt paa, at han ikke havde noget Tilbud fra nogen privat Fabrik om at bygge Lokomotiver lidt billigere, skal jeg naturligvis ikke insistere paa Ordet Tilbud, men næsteften at henvise til, at den højtærede Minister egentlig gentog det i sin sidste Tale, vil jeg gøre opmærksom paa, at jeg tror, jeg har noteret ganske ordret Mini-

sterens Udtalelser før. De gik ud paa, at et stort første Klasses, ubetinget respekabelt og leveringsdygtigt Firma havde sagt til Ministeren: Vi ere eventuelt villige til at træde i Forhandling med Regeringen paa billigere Vilkaar. Man kan kalde det et Tilbud eller ikke. Det forekommer mig, at det er en Udtalelse af den Art, at det berettiger os andre til at sige, at det ærede Medlem fra Holbæk (Rode) havde ikke Ret, naar han sagde før, at vi afskære os fra den eneste Chance, thi der er to, og vi foretrække den Chance, som ligger i de private Fabrikkers Ønske om at levere Lokomotiver fremfor Forsøget paa Statsbanernes Værksteder. Det er et Standpunkt, jeg maa fastholde, og som jeg haaber, mine Meningsfæller ville slutte sig til ved Afstemningen, den faar saa gaa, hvordan den vil.

Jeg vil kun endnu gøre en Bemærkning til det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen), som jo siger til os, at vi tænke blot paa de private Arbejdsgiveres Interesser. Nu vel, hvis saa var, vil jeg gøre opmærksom paa, at de private Arbejdsgivere ere ikke blot en halv Snes Millionærer et og andet Sted, men naar det ærede Medlem vil undersøge den danske Befolkningsstatistik, vil han finde, at her i Landet lever Halvdelen af Befolkningen af selvstændig Næringsdrift eller i dermed ligestillede Erhverv, de være, saa Arbejdsgivere i bogstavelig Forstand eller kun arbejdende med deres egne Hænder, og vi have da Lov til at tage Hensyn til Halvdelen af den danske Befolknings Interesser og Eksistensbetingelser. Og naar den anden Halvdelen af den danske Befolkning lever af Lønarbejde for andre, er igen af den en meget stor Del unge Mennesker, som ved Opvæksten til det næste Slægtled blive selvstændige næringsdrivende, saa i Virkeligheden er det adskilligt mere end Halvdelen af den danske Befolknings Interesser, vi paa vor Side kæmpe for, naar vi ikke ønske det socialistiske Statsideal styrket eller endnu mindre indført, men ønske at bevare den private Borgers Ret til at ernære sig ved selvstændig Næring og anse det for det gavnligste for Samfundet. Det er altsaa ikke nogle ubetydelige og faa Individuers Sag, vi tale, men en tilstrækkelig stor Del af Befolkningens Interesser til, at vi have Lov til at optræde som Talsmænd for den, uden at nogen kan rette nogen fornuftig Bebrejdelse mod os derfor.